

A Fővárosi Ítéltábla a ... Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: ... ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (uo.) II. rendű és III.rendű felperes neve (uo.) III. rendű felpereseknek - a ... Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: ... ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében - amely perbe a ... Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: ... ügyvéd) által képviselt alperesi beavatkozó neve (alperesi beavatkozó címe) az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Fővárosi Törvényszék 2017. november 22. napján kelt 6.P.22.527/2014/69. számú közbenső ítélete ellen az alperes részéről 70. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

közbenső ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg együttesen az I-III. rendű felpereseknek 20.000 (Húszezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az ítélezés alapjául szolgáló tényállás szerint az I. rendű felperest 2010. november 8-án hajnalban vették fel az alperesi kórházba, mivel otthonában megkezdődtek a szülési fájdalmak, és magzatvízcsorgást érzett. A szülés nem haladt megfelelően, ezért oxitocin infúziós fájástámogatást alkalmaztak; ennek kezdete a CTG regisztrátumra nyomtatott időpont szerint 14 óra 30 perc, míg a szülés kezdő időpontjaként a szülésorvos által kézírással feltüntetett 13 óra 30 perces időponthoz képest 13 óra 47 perckor volt. A szülőszobai észlelőlapra 14 órás kezdettel tüntették fel az oxitocin adagolásának megkezdését. CTG regisztrátum összesen 155 perc időtartamot rögzített. A szülőszobai észlelőlap szerint a III. rendű felperes 16 óra 49 perckor született meg, majd 17 órakor távozott a méhlepény. Az újszülött spontán légzése nem indult meg, ezért mentőszolgálattal szállították át az újszülöttek intenzív terápiás ellátását biztosító intézménybe. A születés körül elszenvedett oxigénhiányos (asphyxiás) állapot miatt súlyosan károsodott III. rendű felperes egészsége. A gyermek nem tud önállóan ülni, állni, járni, és jelentős a mentális fejlődésbeli elmaradása. A III. rendű felperes folyamatos ellátást és gondozást igényel, önálló életvitelének a kialakulása nem várható.

Az I-III. rendű felperesek keresetükben vagyoni és nem vagyoni káraik megtérítésére kérték kötelezni az alperest. Álláspontjuk szerint a III. rendű felperes a szülés kitolási szakaszában került oxigénhiányos állapotba, amikor nem történt CTG észlelés, így a magzati veszélyhelyzetet a szülészorvos nem ismerhette fel. A veszélyhelyzet felismerése esetén a III. rendű felperest korábban világra segíthették volna, ebben az esetben megelőzhető lett volna az egészségkárosodása.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint a CTG regisztráció valójában 14 óra 14 perckor indult, és a regisztrátummal azért nem egyezik a dokumentáció, mert az orvos egy órával elnézte az időt (6.P.22.527/2014/5. számú beadvány). A CTG észlelés tehát nem szakadt meg, a regisztrátum nem utalt a magzat veszélyeztetettségére, így nem tartozik felelősséggel a III. rendű felperes egészségkárosodása miatt.

A beavatkozó az alperes pernyertességét támogatta, és ugyancsak a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes kártérítő felelősséggel tartozik az I-III. rendű felpereseket a III. rendű felperes egészségkárosodása következtében ért károkért.

Döntésének jogi indokolása szerint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 213. § (3) bekezdése alapján közbenső ítéleti döntésével a kártérítő felelősség fennállásáról határozott. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) káresemény idején hatályos rendelkezései alapján abból indult ki, hogy a kártérítési keresetet a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) kártérítésre vonatkozó szabályai alapján kell elbírálni. Nem volt vitatott, hogy az I-III.r. felpereseket kár érte, hiszen a III. rendű felperes egészségkárosodottan született meg az alperesi kórházban. Erre figyelemmel az alperes annak bizonyításával menthette ki magát a kártérítő felelősség alól, hogy a szülészeti ellátás megfelelt az Eütv. 77. § (3) bekezdésében felállított gondossági követelménynek. Az aggálytalan szakértői vélemény alapján rámutatott: oxitocinos fájástámogatás esetén a magzat állapotát folyamatos CTG vizsgálattal kell ellenőrizni. Az utolsó CTG regisztrátum alapján csupán az állapítható meg teljes bizonyossággal, hogy az észlelésnek ez a szakasza 155 percig tartott. Nem látta feloldhatónak a CTG regisztrátum és a dokumentáció időpontok tekintetében fennálló ellentmondásosságát; az ellentmondások feloldását célzó alperesi érvelést nem fogadta el, mivel a CTG szalagra nyomtatott és kézzel feljegyzett időpontok, valamint a szülőszobai észlelőlap adatai között változó mértékű eltérések vannak. Erre figyelemmel nem állapíthatók meg a valós időpontok, e nélkül nem lehet koherens képet kialakítani a szülés folyamatáról; így - az aggálytalan orvosszakértői vélemény szerint - az oxitocin alkalmazása alatti folyamatos CTG ellenőrzés nem igazolható. Ennélfogva az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a szülés egészének a folyamata alatt nem volt olyan jel, amely a magzat oxigénhiányos állapotára utalt volna. Az orvosi dokumentáció ellentmondásossága miatt a szülés kitolási szakaszának a kezdete sem állapítható meg, ezért nem lehet annak a hosszára sem megállapításokat tenni. Abban az esetben, ha a kitolási szakasz elhúzódott, fennállt az indikációja a szülést befejező beavatkozásnak. A felróhatóság bizonyítatlansága miatt az alperes nem tudta kimenteni magát a kártérítő felelősség alól, vagyis a kereset jogalapja fennáll.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítélete ellen az alperes jelentett be fellebbezést, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

Elsődleges fellebbezési kérelme indokául előadta: az elsőfokú bíróság 2018. november 8-i tárgyaláson tájékoztatta az őt terhelő bizonyítási teher tartalmáról, így elkészség miatt nem utasíthatta volna el azt a bizonyítási indítványt, amit ugyanezen a tárgyaláson terjesztett elő. Indítványa a CTG leletek és az egyéb papír alapú dokumentumok összehasonlítására irányult, amellyel tisztázható lett volna a szülés teljes folyamata. Az indítvány elutasításával az elsőfokú

bíróság megakadályozta az őt terhelő bizonyítás lefolytatását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg, hogy a szülésvezetés során nem az elvárható gondossággal járt el, hiszen a szakértői vélemény ennek az ellenkezőjét bizonyítja: a szakértő megállapította, hogy a rendelkezésre álló adatok nem igazoltak olyan magzati veszélyhelyzetet, amely a szülés befejezését indokolta volna. A szakértői vélemény azt a megállapítást sem támasztja alá, hogy az orvosi dokumentáció alapján nem követhető végig a szülés teljes folyamata. A szakvélemény szerint ugyanis az időpontok szempontjából a CTG szalagoknak korlátozott bizonyító ereje van; abból nem állapítható meg III. rendű felperes megszületésének a pontos időpontja, életszerűbb a szülés leírásához igazodni, amit a szülést vezető orvos rögzített, és semmi nem utal arra, hogy utólag meghamisították. A szülészeti ellátást a maga egészében kell vizsgálni, ezért nem csak az utolsó CTG szalagot, hanem a többi regisztrátumot és a szülés leírását is figyelembe kell venni. Ezek összevetése alapján előadta: az első CTG regisztrátumra nyomtatott és a kézzel feltüntetett időpont között 40 perces eltérés mutatkozik. Amennyiben az utolsó CTG regisztrátumra nyomtatott 14 óra 30 perces időpontból levonjuk ezt a 40 percet, úgy 13 óra 56 percet kapunk, ami szinte teljesen megegyezik az észlelő lapon feltüntetett 14 órás időponttal. Ha ehhez hozzáadjuk a regisztrátum készítésének a 155 perces hosszúságát, úgy az 16 óra 31 percig tartott. A CTG észlelés kezdetéhez hozzá kell adni 80 percet, így a nyomtatás időpontja: 15 óra 16 perc. A regisztrátumra kézzel írt 13 óra 30 perces időpont elírás, tekintve, hogy a szülőszobai észlelőlap szerint ekkor nem volt monitorozás. Az előzőekben kifejtettek szerint a CTG regisztrátum időpontjai nagymértékű egyezést mutatnak a szülőszobai észlelőlap leírásával, az eltérés csupán abból adódott, hogy a dokumentálás 30 percenként történt, ami a szakértői vélemény szerint megfelelt az előírásoknak. Mindez arra utal: az elsőfokú bíróság helytelenül értékelte a bizonyítékokat, azok köréből indokolatlanul kirekesztette az egészségügyi dokumentációt, és a szakértői véleménnyel ellentétes álláspontot foglalt el. Ezzel az elsőfokú bíróság súlyosan megsértette az eljárási szabályokat, és erre utaló bizonyíték nélkül vonta le azt a következtetést, hogy nem az elvárható gondossággal járt el szülés vezetése során.

Az I-III. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének a helybenhagyására irányult. Álláspontjuk szerint nincsen ok az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének a hatályon kívül helyezésére, mivel az orvossal a CTG regisztrátumokat és a teljes orvosi dokumentációt áttanulmányozva alakította ki a véleményét. Az alperes azonban figyelmen kívül hagyta a kiegészítő szakvéleményt és a szakvélemény készítésében részt vevő szakértők személyesen előadását. Az eljárás későbbi szakaszában tett szakértői megállapítások ugyanis felülírják az alapszakértői véleményben foglaltakat; azok alátámasztják, hogy a szülés utolsó időszakának mindössze a kétharmadát fedi le a CTG regisztrátum, míg a fennmaradó időben hiányzik a regisztrálás. Kifejtették: az óraátállítás nem lehetett hatással a regisztrátumon feltüntetett időpontokra, és azokat utólagosan senki nem változtatta meg. Ez azt jelenti: a gépi regisztrátum valós vizsgálatot igazolt, ami 13 óra 30 perckor kezdődött, és 16 óra 5 percig tartott. Arra nincsen adat, hogy az oxitocinos fájástámogatás 16 óra 5 perckor ugyancsak befejeződött volna, így a CTG vizsgálatot sem lehetett volna befejezni. A magzati károsodás nagy valószínűséggel ezt követően következett be, abban az időszakban, amelyről nem áll rendelkezésre dokumentáció állapotának az észleléséről. Emellett a szülés kitolási szakaszát is elhúzódónak kell tekinteni, hiszen annak 14 óra 50 perces kezdetére figyelemmel meghaladta a 60 percet. Ennek a szülészorvos nem tulajdonított kellő jelentőséget, holott a magzatot 49-54 perccel korábban világra lehetett volna segíteni, amely esetben elkerülhető lett volna a károsodása. Mindezt az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok megsértése nélkül, a bizonyítékok okszerű értékelésével, mérlegelésével állapította meg, így nincsen ok közbenső ítéletének a megváltoztatására.

A beavatkozó azt kérte, hogy a bíróság adjon helyt az alperes fellebbezésének, és az elsőfokú

bíróság közbenső ítéletét megváltoztatva utasítsa el a keresetet.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében felülbírált [régi Pp. 228. § (4) bekezdés].

Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

A kártérítési kereset jogalapjának az elbírálása szempontjából jelentőséghez jutó tényállást az elsőfokú bíróság hiánytalanul felderítette, arra alapított érdemi döntésével és annak jogi indokolásával a Fővárosi Ítéltábla maradéktalanul egyetértett, ezért okfejtését - annak szükségtelen megismétlése nélkül - csupán a fellebbezésre tekintettel egészíti ki a következőkkel.

Az alperesi védekezésre figyelemmel nem volt szükség a kártérítő felelősség régi Ptk. 339. § (1) bekezdésének első fordulataiban meghatározott konjunktív feltételei fennállásának a bizonyítására, mivel az alperes nem vitatta, hogy a III. rendű felperes egészségkárosodása a szülés alatti oxigénhiányos állapota miatt alakult ki, és az I-III. rendű felperesek vagyoni és nem vagyoni kárai a III. rendű felperes egészségkárosodására vezethetők vissza. Az alperes a régi Ptk. 339. § (1) bekezdés második fordulata alapján a kártérítő felelősség alóli mentesülés érdekében arra hivatkozott, hogy az intézményében nyújtott szülészeti ellátás megfelelt az Eütv. 77. § (3) bekezdésében felállított gondossági követelménynek, így a III. rendű felperes egészségkárosodása nem róható a terhére. A felróhatóság hiányát azzal magyarázta, hogy a CTG regisztrátumon, az orvosi dokumentációban és az észlelőlapokon feltüntetett időpontok összevetéséből arra lehet következtetni, miszerint a CTG észlelés utolsó szakasza 13 óra 56 perckor kezdődött és 16 óra 31 percre tartott, ilyen módon tükrözte a szülés teljes folyamatát. Hangsúlyozta: az I-III. rendű felperesek sem vonták kétségbe, hogy a regisztrátum nem utalt magzati vészhelyzetre, vagyis nem volt ok a szülés korábbi befejezésére. Ezt az érvelést az elsőfokú bíróság nem fogadta el, álláspontját a Fővárosi Ítéltábla is osztotta.

Az alperes védekezésének az volt a lényege, hogy az orvosi dokumentációval bizonyított tények cáfolják, hogy az oxitocinos fájástámogatás alatt nem volt folyamatos a CTG megfigyelés. Ezt a tényelőadást az alperes az elsőfokú eljárás utolsó szakaszában, a tárgyalás berekesztését megelőzően terjesztette elő, ezzel megváltoztatva az írásbeli ellenkérelmében előadott tényelőadást. Az elsőfokú eljárás első szakaszában előterjesztett ellenkérelmében az alperes még azzal érvelt, hogy az utolsó CTG regisztrátum valójában 14 óra 24 perckor kezdődött, és a kisebb időbeli csúszások nem befolyásolják a dokumentáció bizonyító erejét. Az eljárási szabályok szerint a tényállás megállapítása során az alperes ellenkérelméből kell kiindulni, mivel a régi Pp. 139. §-a szerint abban elő kell adni a védekezés alapjául szolgáló tényeket és azok bizonyítékait. Az eljárási szabályok nem teszik lehetővé, hogy az alperes a bizonyítási eljárást követően megváltoztassa a tényelőadását, az alperes viszont ezt tette, amikor a szakértők meghallgatását, illetve a szakvélemény kiegészítését követően a korábbiaktól eltérően értékelte az orvosi dokumentációt, egyben a korábbiaktól eltérően jelölte meg a szülés folyamatát tükröző időpontokat (6.P.22.527/2014/68. számú jegyzőkönyv). Magától értetődő, hogy a tények nem változhattak meg, így a tényelőadás megváltoztatása önmagában kétségessé teszi az alperesi védekezés valóságtartalmát. Ilyen előzmények után helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor megváltoztatott alperesi tényelőadásra vonatkozóan nem fogatosított további bizonyítást.

Emellett szakértői bizonyításra azért sem volt szükség, mert az alperes pusztán logikai úton levont következtetés útján jelölte meg az általa valóságosnak tekintett időpont láncolatot, melynek egyetlen eleme sem egyezett meg a dokumentált időpontokkal. Így nem volt olyan okirati - vagy más egyéb -

bizonyítékkal alátámasztott időpont, amely bizonyosan (bizonyítottan) megegyezik a valósággal. A logikai úton levont következtetés nem tartozik a régi Pp. 166. § (1) bekezdésében meghatározott bizonyítási eszközök közé, így arra vonatkozóan szükségtelen volt fogatosítani az alperes által indítványozott szakértői bizonyítást.

A szülés folyamatát meghatározó időpontokra az egészségügyi dokumentáció szolgált bizonyítékként, amelybe egyaránt beletartozott a CTG regisztrátum, az orvosi dokumentáció és a szülőszobán felvett észlelőlapok is. A dokumentáció ellentmondásosságát a szakvéleményt elkészítő orvosszakértő is észlelte, az alperes azonban nem szolgáltatott olyan bizonyítékot, amely kiküszöbölte volna a dokumentáció ellentmondásosságát az időpontok tekintetében. Mivel a bizonyítási kötelezettség az alperest terhelte, az elsőfokú bíróság a régi Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelően járt el, amikor a bizonyítottság hiányát az alperes hátrányára értékelte.

A kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a dokumentáció ellentmondásossága folytán nem állapíthatóak meg a valós időpontok, ezért nem lehet koherens képet kialakítani a szülés folyamatáról. Emellett a szakértői vélemény azt is megerősíti, hogy a CTG regisztrátumok nem az egész szülést, hanem annak csak mintegy 2/3-át fedik le (46. sorszám alatt csatolt szakértői vélemény kiegészítés). Ezt a megállapítást a véleménynyilvánításban részt vevő szakértők személyes meghallgatásuk során megerősítették, és előadták: nem lehet eldönteni, hogy a különböző dokumentumokra feljegyzett időpontok közül melyik felel meg a valóságnak (6.P.22.527/2014/57. sorszámú jegyzőkönyv). A bizonyítottság hiányát az alperes hátrányára értékelve az elsőfokú bíróság helyesen vonta le azt a következtetést: nem bizonyított, hogy az oxitocinos fájástámogatás alatt folyamatos volt a CTG regisztráció. Ennélfogva nem kizárható, hogy az alperes azért nem ismerte fel a magzati veszélyhelyzetet, mert nem tartotta be a kötelező CTG megfigyelésre vonatkozó orvosszakmai előírást.

A kifejtettek szerint az alperes nem tudta magát kimenteni a kártérítő felelősség alól, a Fővárosi Ítéltábla ezért a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét - a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében az eredménytelenül fellebbező alperes köteles megtéríteni az I-III. rendű felperesek részére a jogi képviselőjük ellátásával felmerült fellebbezési eljárási költségeiket. Ennek összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdései alapján a tényleges ügyvédi tevékenységre figyelemmel mérlegeléssel állapította meg, amelyhez a 4/A. § (1) bekezdése értelmében hozzáadódik az áfa.

Az alperes személyes illetékmentességére figyelemmel a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az Itv. 56. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2018. április 11.

. Sággy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Csordás Csilla s.k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró